

Seat No	
------------	--

B.A.-I Semester-II Examination
Political Science (Major) Paper-III
Political Process and Issues in India: MMPOL01203
Subject Code: 230908

Time: Two Hours

Total Marks: 60

Instructions:

- 1. All Questions are Compulsory.**
- 2. All Questions carry equal marks.**
- 3. Figures to the right indicate full marks**

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 In India ----- implemented the election code of conduct in the true sense.
a) T. N. Seshan b) K. Santhanam c) Maheshwari d) P. Nehru
- 2 The Election Commission has partial ----- type powers.
a) Judicial b) Basic c) Legal d) Constitutional
- 3 In which article of Indian Constitution there is provision of the Election Commission ?
a) Article 324 b) Article 325 c) Article 326 d) Article 327
- 4 Sukumar Sen was ----- Chief Election Commissioner of India?
a) First b) Second c) Third d) Fourth
- 5 In the United Progressive Alliance, which was in power from 2004 to 2014, there were----- Political parties.
a) 10 b) 12 c) 13 d) 16
- 6 From 1952 to 1977----- party was influential in Indian politics.
a) National Congress Party b) Janata Party
c) Bahujan Party d) Bharatiya Janata Party
- 7 New economic policy adopted in India in -----.
a) 1991 b) 1992 c) 1996 d) 1989
- 8 Who founded the Bahujan Samaj Party ?
a) Narsinh Rao b) Sharad Pawar c) Kaanshiram d) Maayavati
- 9 The 42nd Amendment introduces the new word ----- in the title of the Indian Constitution.
a) secular b) democracy c) republic d) Irreligious
- 10 ----- Caste seems to have influenced the politics of Kerala
a) Nair b) Kamma c) Reddy d) Muslim
- 11 In the politics of Maharashtra -----caste seems to be influential.
a) Maratha b) Nair c) Brahmin d) Other backward

- 12 Religious nationalism is the union of all persons of ----- religion to form a nation.
a) Many b) one c) two d) none of these
- 13 ----- has said that, 'Indian federal government is Quasi-Federal in nature.'
a) K. C. Weir b) Michael Stuart c) Dr. B. R. Ambedkar d) None of these.
- 14 The subjects of marriage, divorce, adoption are included in the ----- list.
a) Centre b) State c) Concurrent d) None of these
- 15 The ----- Annexure of the Constitution of India contains the subject lists of the powers of the Central Government and the State Governments.
a) Fifth b) Seventh c) Eighth d) Tenth

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Centre-State relationship Commission
- 2 Eradication of corruption
- 3 Emergence of regional parties
- 4 Religion and Politics

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the Characteristics of Indian Federalism.
- 2 Review the factors influencing voters.
- 3 What are the factors influencing Indian voters?
- 4 Explain that Casteism threatens national unity.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the composition, powers and functions of Election Commission of India.
 - 2 Explain the features of party system in India.
-

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1.खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भारतात ----- यांनी निवडणुकीची आचारसंहिता खऱ्या अर्थाने राबवली.
अ) टी. एन. शेषन ब) के.संथनाम क) महेश्वरी ड) प. नेहरू
- 2 निर्वाचन आयोगाला अंशतः ----- प्रकारचे अधिकार आहेत.
अ) न्यायालयीन ब)मूलभूत क) कायदाचा ड) घटनात्मक
- 3 भारतीय संविधानाच्या कोणत्या कलमा मध्ये निर्वाचन आयोगाची तरतूद आहे?
अ) कलम ३२४ ब) कलम ३२५ क) कलम ३२६ ड) कलम ३२७
- 4 सुकुमार सेन हे भारताचे कितवे मुख्य निवडणूक आयुक्त होते ?
अ) पहिले ब) दुसरे क) तिसरे ड) चौथे
- 5 2004 ते 2014 या कालावधीत सत्तेत असलेली संयुक्त पुरोगामी आघाडी मध्ये ----- राजकीय पक्ष होते.
अ) १० ब)१२ क) १३ ड) १६
- 6 1952 ते 1977 या कालखंडात भारतीय राजकारणात ----- पक्ष प्रभावी होता.
अ) राष्ट्रीय काँग्रेस पक्ष ब)जनता पक्ष क) बहुजन पक्ष ड) भारतीय जनता पक्ष
- 7 भारतात नवीन आर्थिक धोरणाचा स्वीकार ----- ला करण्यात आला.
अ) १९९१ ब)१९९२ क) १९९६ ड)१९८९
- 8 बहुजन समाज पक्षाची स्थापना कोणी केली ?
अ) नरसिंह राव ब) शरद पवार क) कांशीराम ड) मायावती
- 9 42 व्या घटनादुरुस्तीने भारतीय घटनेच्या सरनाम्यात ----- ह्या नव्या शब्दाचा समावेश केलेला आहे.
अ) धर्मनिरपेक्ष ब) लोकशाही क) गणराज्य ड) प्रजासत्ताक
- 10 केरळ राज्यातील राजकारणावर-----जातीचा प्रभाव पडलेला दिसून येतो.
अ) नायर ब) कम्मा क) रेड्डी ड) मुस्लीम
- 11 महाराष्ट्राच्या राजकारणात-----जातीचा प्रभाव पडलेला दिसून येतो.
अ) मराठा ब) नायर क) ब्राम्हण ड) इतर मागास
- 12 धर्माधिष्ठीत राष्ट्रवाद म्हणजे ----- धर्माच्या सर्व व्यक्तींचे मिळून राष्ट्र बनते.
अ) अनेक ब) एका क) दोन ड) यापैकी नाही
- 13 ----- यांनी असे म्हंटले आहे की, 'भारतीय संघराज्य हे अर्ध संघराज्यात्मक पद्धतीचे आहे.'
अ) के. सी. व्हीयर ब) मायकेल स्टुअर्ट क) डॉ. बी. आर. आंबेडकर ड) यापैकी नाही.
- 14 विवाह, घटस्फोट, दत्तकपत्रक हे विषय ----- यादीत समाविष्ट केले आहेत.
अ) केंद्र ब) राज्य क) समाईक ड) यापैकी एकही नाही.

15 भारतीय राज्यघटनेच्या ----- परिशिष्टात केंद्र सरकार व राज्य सरकार यांच्या अधिकारांच्या विषय याद्या दिलेल्या आहेत.

अ) पाचव्या ब) सातव्या क) आठव्या ड) दहाव्या

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 केंद्र-राज्य संबंध आयोग
- 2 भ्रष्टाचाराचे निर्मूलन
- 3 प्रादेशिक पक्षांचा उदय
- 4 धर्म आणि राजकारण

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 भारतीय संघराज्यवादाचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- 2 मतदारांवरती प्रभाव पाडणाऱ्या घटकांचा आढावा घ्या.
- 3 भारतीय मतदारांवर प्रभाव टाकणारे घटक कोणते आहेत?
- 4 जातीयतेमुळे राष्ट्रीय एकात्मता धोक्यात येते स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 भारतातील निवडणूक आयोगाची रचना अधिकार व कार्य स्पष्ट करून सांगा.
- 2 भारतातील पक्ष पद्धतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A.-I Semester-II Examination
Political Science (Major) Paper-III
Political Process and Issues in India: MMPOL01203
Subject Code: 230908

Time: Two Hours

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 भारतात ----- यांनी निवडणुकीची आचारसंहिता खऱ्या अर्थाने राबवली.

अ) टी. एन. शेषन ब) के.संथनाम क) महेश्वरी ड) प. नेहरू

Option 1

2 निर्वाचन आयोगाला अंशतः ----- प्रकारचे अधिकार आहेत.

अ) न्यायालयीन ब) मूलभूत क) कायदाचा ड) घटनात्मक

Option 1

3 भारतीय संविधानाच्या कोणत्या कलमा मध्ये निर्वाचन आयोगाची तरतूद आहे?

अ) कलम ३२४ ब) कलम ३२५ क) कलम ३२६ ड) कलम ३२७

Option 1

4 सुकुमार सेन हे भारताचे कितवे मुख्य निवडणूक आयुक्त होते ?

अ) पहिले ब) दुसरे क) तिसरे ड) चौथे

Option 1

5 2004 ते 2014 या कालावधीत सत्तेत असलेली संयुक्त पुरोगामी आघाडी मध्ये ----- राजकीय पक्ष होते.

अ) १० ब) १२ क) १३ ड) १६

Option 4

6 1952 ते 1977 या कालखंडात भारतीय राजकारणात ----- पक्ष प्रभावी होता.

अ) राष्ट्रीय काँग्रेस पक्ष ब) जनता पक्ष क) बहुजन पक्ष ड) भारतीय जनता पक्ष

Option 1

7 भारतात नवीन आर्थिक धोरणाचा स्वीकार ----- ला करण्यात आला.

अ) १९९१ ब) १९९२ क) १९९६ ड) १९८९

Option 1

8 बहुजन समाज पक्षाची स्थापना कोणी केली ?

अ) नरसिंह राव ब) शरद पवार क) कांशीराम ड) मायावती

Option 3

9 42 व्या घटनादुरुस्तीने भारतीय घटनेच्या सरनाम्यात ----- ह्या नव्या शब्दाचा समावेश केलेला आहे.

अ) धर्मनिरपेक्ष ब) लोकशाही क) गणराज्य ड) प्रजासत्ताक

Option 1

10 केरळ राज्यातील राजकारणावर ----- जातीचा प्रभाव पडलेला दिसून येतो.

अ) नायर ब) वम्मा क) रेड्डी ड) मुस्लीम

Option 1

11 महाराष्ट्राच्या राजकारणात-----जातीचा प्रभाव पडलेला दिसून येतो.

अ) मराठा ब) नायर क) ब्राम्हण ड) इतर मागास

Option 1

12 धर्माधिष्ठित राष्ट्रवाद म्हणजे ----- धर्माच्या सर्व व्यक्तींचे मिळून राष्ट्र बनते.

अ) अनेक ब) एका क) दोन ड) यापैकी नाही

Option 2

13 ----- यांनी असे म्हंटले आहे की, 'भारतीय संघराज्य हे अर्ध संघराज्यात्मक पद्धतीचे आहे.'

अ) के. सी. व्हीयर ब) मायकेल स्टुअर्ट क) डॉ. बी. आर. आंबेडकर ड) यापैकी नाही.

Option 1

14 विवाह, घटस्फोट, दत्तकपत्रक हे विषय ----- यादीत समाविष्ट केले आहेत.

अ) केंद्र ब) राज्य क) समाईक ड) यापैकी एकही नाही.

Option 3

15 भारतीय राज्यघटनेच्या ----- परिशिष्टात केंद्र सरकार व राज्य सरकार यांच्या अधिकारांच्या विषय याद्या दिलेल्या आहेत.

अ) पाचव्या ब) सातव्या क) आठव्या ड) दहाव्या

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 केंद्र-राज्य संबंध आयोग

Ans:

--

2 भ्रष्टाचाराचे निर्मूलन

Ans:

--

3 प्रादेशिक पक्षांचा उदय

Ans:

--

4 धर्म आणि राजकारण

Ans:

--

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 भारतीय संघराज्यवादाचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Ans:

--

2 मतदारांवरती प्रभाव पाडणाऱ्या घटकांचा आढावा घ्या.

Ans:

--

3 भारतीय मतदारांवर प्रभाव टाकणारे घटक कोणते आहेत?

Ans:

--

- 4 जातीयतेमुळे राष्ट्रीय एकात्मता धोक्यात येते स्पष्ट करा.

Ans:

--

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 भारतातील निवडणूक आयोगाची रचना अधिकार व कार्य स्पष्ट करून सांगा.

Ans:

--

- 2 भारतातील पक्ष पद्धतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Ans:

--
